

EU jogrendszer

2017. október 4.

EU jogrendszer

I. Megsemmisítési eljárás

II. Mulasztási eljárás

I. Megsemmisítési eljárás

I. Megsemmisítési eljárás

- Cél: az uniós jogból kikerüljenek azok a jogi aktusok, amelyek jogszerűsége megkérdőjelezhető
- Kik az eljárás kezdeményezésére jogosultak?
- Kikkel szemben van lehetőség perindításra?

I. Megsemmisítési eljárás

EUMSZ 263. cikk

Az Európai Unió Bírósága megvizsgálja a jogalkotási aktusok jogszerűségét, valamint a Tanács, a Bizottság és az Európai Központi Bank jogi aktusait, kivéve az ajánlásokat és a véleményeket, továbbá az Európai Parlament és az Európai Tanács harmadik személyekre joghatással járó aktusait.

I. Megsemmisítési eljárás

Az Európai Unió Bírósága megvizsgálja továbbá az Unió szervei vagy hivatalai által elfogadott, harmadik személyekre joghatással járó jogi aktusok jogszerűségét.

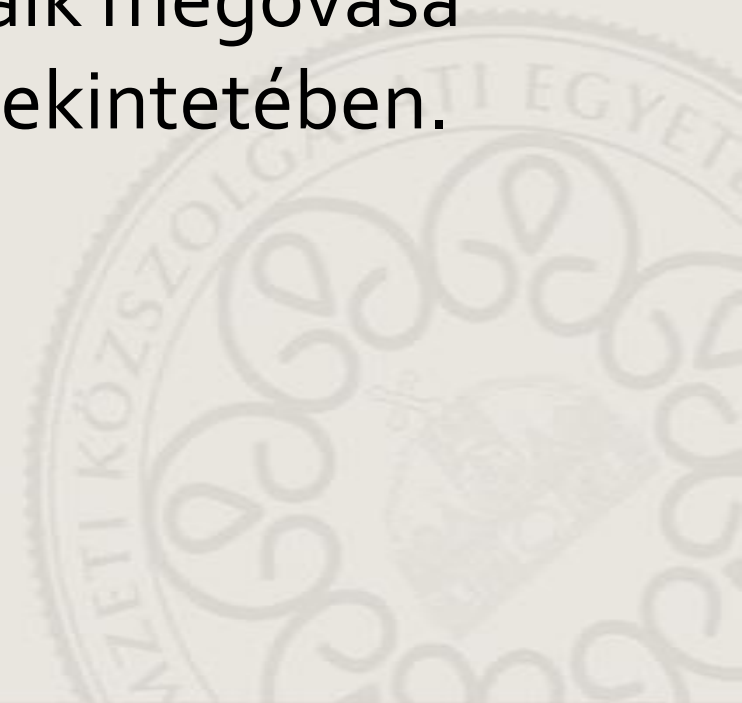

I. Megsemmisítési eljárás

E célból az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az olyan keresetek tekintetében, amelyeket valamely tagállam, az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság nyújt be hatáskör hiánya, lényeges eljárási szabályok megsértése, a Szerződések vagy az alkalmazásukra vonatkozó bármely jogi rendelkezés megsértése vagy hatáskörrel való visszaélés miatt.

I. Megsemmisítési eljárás

Az Európai Unió Bírósága azonos feltételek mellett rendelkezik hatáskörrel a Számvevőszék, az Európai Központi Bank és a Régiók Bizottsága által előjogaik megóvása érdekében indított keresetek tekintetében.

I. Megsemmisítési eljárás

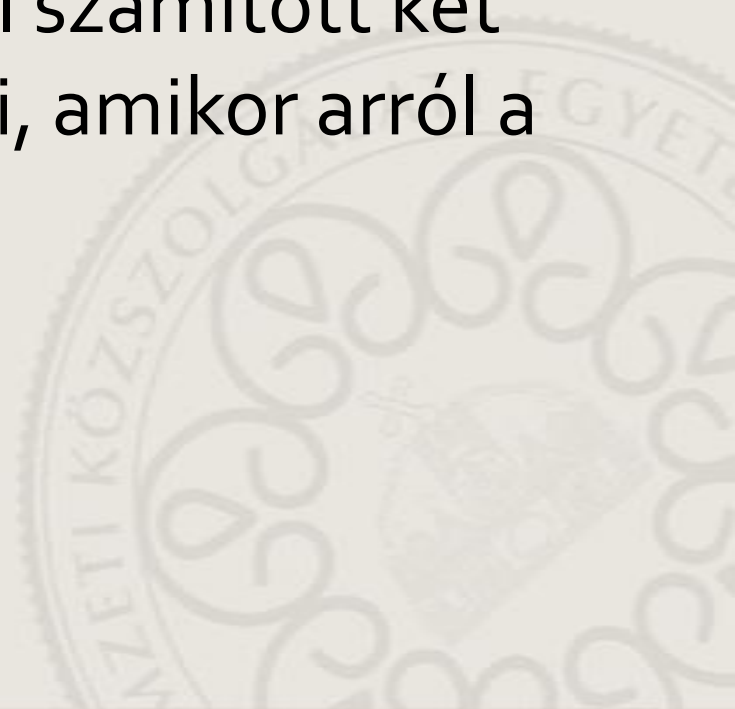
Bármely természetes vagy jogi személy az első és második bekezdésben említett feltételek mellett eljárást indíthat a neki címzett vagy az őt közvetlenül és személyében érintő jogi aktusok ellen, továbbá az őt közvetlenül érintő olyan rendeleti jellegű jogi aktusok ellen, amelyek nem vonnak maguk után végrehajtási intézkedéseket.

I. Megsemmisítési eljárás

Az Unió szerveit és hivatalait létrehozó jogi aktusok meghatározhatják azokat a külön feltételeket, amelyek alapján egy természetes vagy jogi személy az e szervek és hivatalok által elfogadott, rá nézve joghatás kiváltására irányuló jogi aktusokkal szemben keresettel élhet.

I. Megsemmisítési eljárás

Az e cikkben szabályozott eljárásokat, az esettől függően, az intézkedés kihirdetésétől vagy a felperessel történő közlésétől, illetve ennek hiányában attól a naptól számított két hónapon belül kell megindítani, amikor arról a felperes tudomást szerzett.

I. Megsemmisítési eljárás

Ítélezési gyakorlat! C-301/03

„megsemmisítés iránti kereset lehetsége nyitva áll minden olyan, a közösségi intézmények által elfogadott rendelkezés tekintetében– annak jellegétől és formájától függetlenül- amelynek célja, hogy harmadik személyek vonatkozásában joghatásokat váltson ki”

I. Megsemmisítési eljárás

„A javaslat fogalmára történő utalás világosan jelzi, hogy a hivatkozott aktus tartalma nem joghatások kiváltására irányul.”

I. Megsemmisítési eljárás

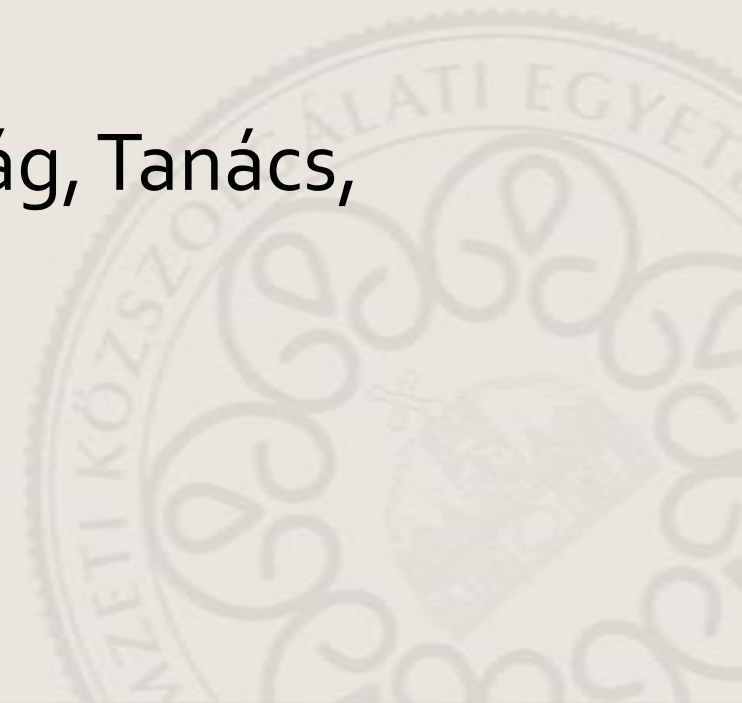
Ki az eljárás kezdeményezésére jogosult?

- Privilegizált keresetindításra jogosultak
- Kvázi privilegizált keresetindításra jogosultak
- Nem privilegizált keresetindításra jogosultak

I. Megsemmisítési eljárás

Privilegizált keresetindításra jogosultak

- keresetindítási jogosultságukat semmi nem korlátozza
- tagállamok, Európai Bizottság, Tanács, Európai Parlament

I. Megsemmisítési eljárás

Kvázi privilegizált keresetindításra jogosultak

- a keresetindítási jogosultság feltételhez kötött
- a felperes vmely előjogát sérti a támadott jogi aktus
- Számvevőszék, EKB, Régiók Bizottsága, egy tagállam nemzeti parlamentje

I. Megsemmisítési eljárás

Nem privilegizált keresetindításra jogosultak

- természetes és jogi személyek, akik perlési jogosultsága korlátozott

I. Megsemmisítési eljárás

EUMSZ 263. cikk (4)

Bármely természetes vagy jogi személy az első és második bekezdésben említett feltételek mellett eljárást indíthat a neki címzett vagy az őt közvetlenül és személyében érintő jogi aktusok ellen, továbbá az őt közvetlenül érintő olyan rendeleti jellegű jogi aktusok ellen, amelyek nem vonnak maguk után végrehajtási intézkedéseket.

I. Megsemmisítési eljárás

(5) Az Unió szerveit és hivatalait létrehozó jogi aktusok meghatározhatják azokat a külön feltételeket, amelyek alapján egy természetes vagy jogi személy az e szervek és hivatalok által elfogadott, rá nézve joghatás kiváltására irányuló jogi aktusokkal szemben keresettel élhet.

I. Megsemmisítési eljárás

Bármely természetes és jogi személy eljárást indíthat a

- neki címzett jogi aktus,
- nem neki címzett jogi aktus ellen,
- amelyek őt közvetlenül és személyében érintik
- továbbá az őt közvetlenül érintő olyan rendeleti jellegű jogi aktusok ellen, amelyek nem tartalmaznak végrehajtási intézkedéseket

I. Megsemmisítési eljárás

- ahhoz, hogy a felperesnek fennálljon a megtámadott jogi aktus megsemmisítéséhez fűződő érdeke, a megsemmisítésnek önmagában joghatás kiváltására alkalmasnak kell lennie!

I. Megsemmisítési eljárás

A keresetindítás feltételei (nem privilegizált keresetindításra jogosultak)

- Neki címzett jogi aktus
- Közvetlen érintettség
  - ✓ a kifogásolt uniós intézkedés közvetlen hatást gyakoroljon a jogalany jogi helyzetére
  - ✓ ne hagyjon mérlegelési lehetőséget az intézkedés végrehajtásával megbízott címzettek számára

I. Megsemmisítési eljárás

- Személyes érintettség
  - ✓ a keresetet előterjesztő nem címzettje a jogi aktusnak
  - ✓ Plaumann-teszt!

I. Megsemmisítési eljárás

Érvénytelenség jogalapjai

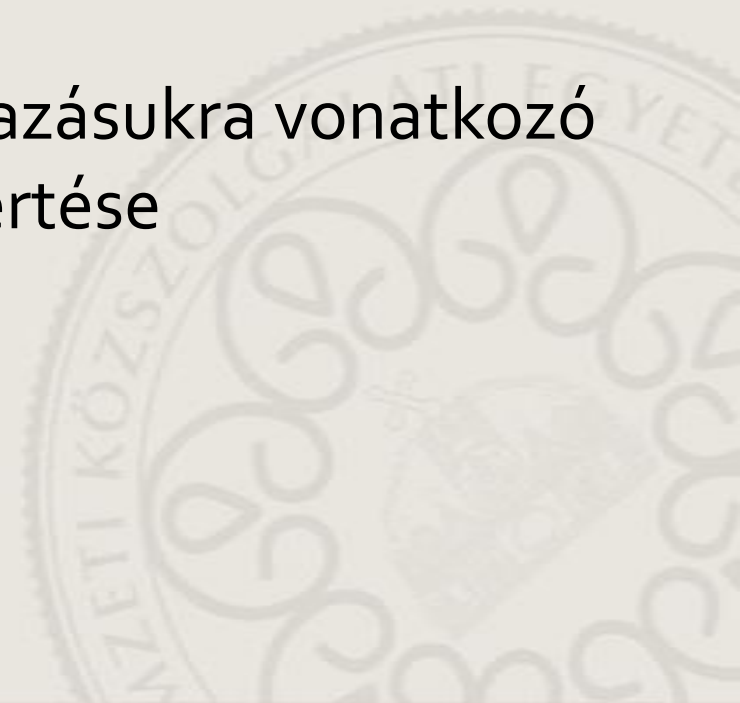
EUMSZ 263. cikk (2)

E célból az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az olyan keresetek tekintetében, amelyeket valamely tagállam, az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság nyújt be hatáskör hiánya, lényeges eljárási szabályok megsértése, a Szerződések vagy az alkalmazásukra vonatkozó bármely jogi rendelkezés megsértése vagy hatáskörrel való visszaélés miatt.

I. Megsemmisítési eljárás

- ✓ hatáskör hiánya
- ✓ lényeges eljárási szabályok megsértése
- ✓ a Szerződések vagy az alkalmazásukra vonatkozó bármely jogi rendelkezés megsértése
- ✓ hatáskörrel való visszaélés

I. Megsemmisítési eljárás

Határidő

EUMSZ 263. cikk (6)

Az e cikkben szabályozott eljárásokat, az esettől függően, az intézkedés kihirdetésétől vagy a felperessel történő közlésétől, illetve ennek hiányában attól a naptól számított **két hónapon** belül kell megindítani, amikor arról a felperes tudomást szerzett.

I. Megsemmisítési eljárás

EUMSZ 277. cikk

A 263. cikk hatodik bekezdésében megállapított határidő lejártá ellenére az Unió intézményei, szervei, vagy hivatalai által elfogadott általános hatállyal bíró jogi aktusokra vonatkozó jogvitában bármelyik fél élhet a 263. cikk második bekezdésében meghatározott eszközökkel annak érdekében, hogy az Európai Unió Bírósága előtt a szóban forgó jogi aktus **alkalmazhatatlanságára** hivatkozzon.

I. Megsemmisítési eljárás

Döntés

EUMSZ 264. cikk

- (1) Ha a kereset megalapozott, az Európai Unió Bírósága a megtámadott jogi aktust semmisnek nyilvánítja.
- (2) Az Európai Unió Bírósága azonban, ha azt szükségesnek ítéli, megjelöli a semmisnek nyilvánított jogi aktusoknak azokat a joghatásait, amelyek továbbra is fennmaradnak.

I. Megsemmisítési eljárás

Speciális semmissé nyilvánítási eljárások EUMSZ 271. cikk

Az Európai Unió Bírósága az itt megállapított kereteken belül hatáskörrel rendelkezik a következő vitás ügyekben:

- b) az Európai Beruházási Bank Kormányzótanácsa által elfogadott intézkedések. Ebben a vonatkozásban bármely tagállam, a Bizottság vagy a Bank Igazgatótanácsa indíthat keresetet a 263. cikkben megállapított feltételek mellett;

I. Megsemmisítési eljárás

c) az Európai Beruházási Bank Igazgatótanácsa által elfogadott intézkedések. Az ilyen intézkedések ellen csak a tagállamok vagy a Bizottság indíthatnak keresetet a 263. cikkben meghatározott feltételek mellett, és kizárólag a Bank alapokmánya 19. cikkének (2), (5)–(7) bekezdésében foglalt eljárási szabályok megsértésére történő hivatkozással;

I. Megsemmisítési eljárás

EUMSZ 275. cikk

Az Európai Unió Bírósága nem rendelkezik hatáskörrel a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó rendelkezések, valamint az azok alapján elfogadott jogi aktusok tekintetében.

I. Megsemmisítési eljárás

Mindazonáltal az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az Európai Unióról szóló szerződés 40. cikke betartásának ellenőrzése, valamint a Tanács által az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 2. fejezete alapján a természetes vagy jogi személyekre vonatkozóan elfogadott korlátozó intézkedéseket előíró határozatok jogszerűségének felülvizsgálatára irányuló, e szerződés 263. cikkének negyedik albekezdése alapján hozzá benyújtott keresetek tekintetében.

II. Mulasztási per

II. Mulasztási per

EUMSZ 265. cikk

Ha az Európai Parlament, az Európai Tanács, a Tanács, a Bizottság vagy az Európai Központi Bank a Szerződéseket megsértve elmulasztja a döntéshozatalt, a **tagállamok** és az **Unió többi intézménye** keresettel fordulhatnak az Európai Unió Bíróságához a jogsértés megállapítása iránt. E cikket, azonos feltételek mellett, az Unió mulasztó szerveire és hivatalaira is alkalmazni kell.

II. Mulasztási per

- Európai Parlament, Európai Tanács, Tanács, Bizottság, EKB, EU szervei, hivatalai
- a Szerződéseket megsértve elmulasztják
vmely döntés meghozatalát
- **Cél:** az Unió intézményei, szervei, hivatalai is kötelesek legyenek betartani az uniós jogi kötelezettségeiket

II. Mulasztási per

EUMSZ 265. cikk (3)

Bármely **természetes vagy jogi személy** az előző bekezdésekben foglalt feltételek mellett panasszal fordulhat az Európai Unió Bíróságához, ha az Unió valamely intézménye, szerve vagy hivatala elmulasztott valamely neki címzendő jogi aktust — az **ajánlások és vélemények kivételével** — meghozni.

II. Mulasztási per

EUMSZ 265. cikk (2)

A kereset csak akkor elfogadható, ha az érintett intézményt, szervet vagy hivatalt előzetesen felkérték, hogy járjon el. Ha a felkéréstől számított **két hónapon** belül az érintett intézmény, szerv vagy hivatal nem foglal állást, a keresetet további két hónapon belül lehet megindítani.

II. Mulasztási per

- keresetindítási lehetőség csak abban az esetben, ha igazolható, hogy az intézkedés megtétele, döntés meghozatala a kötelezettsége
- mulasztás: a Szerződésekben (vagy másodlagos jogban) írt jogalkotási kötelezettség megsértése

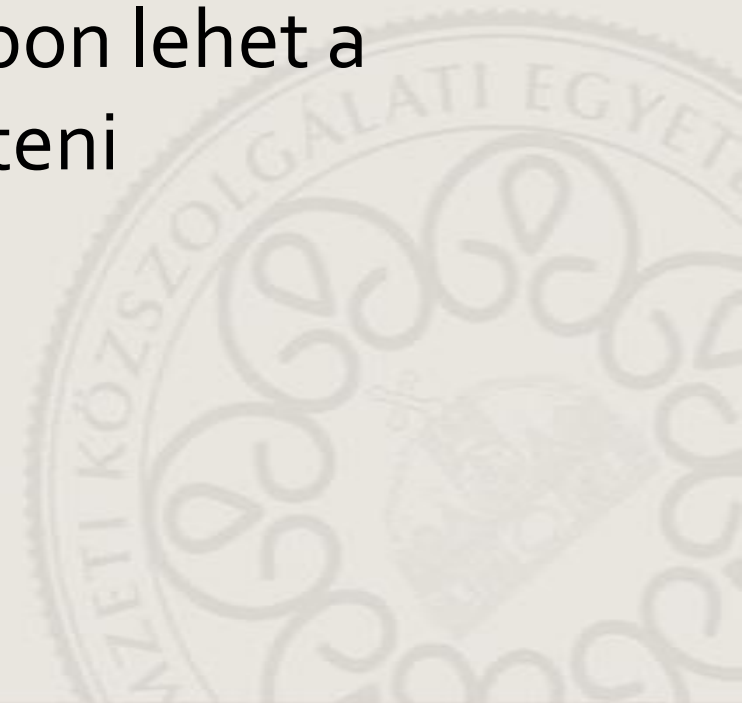

II. Mulasztási per

- érintett intézmény, szerv, hivatal előzetes felkérése/felszólítása
- a felhívásból pontosan ki kell derülni, hogy a kérelmező milyen cselekvés teljesítését várja
- konkrét felszólítás!
- a határidő a mulasztó intézmény irányába tett felszólítástól indul
- állásfoglalás bármilyen formában

II. Mulasztási per

- 2 hónapon belül nincs állásfoglalás, keresetindítás további 2 hónapon belül
- csak a felkérésben írt jogalapon lehet a kereseti kérelmet előterjeszteni

II. Mulasztási per

EUMSZ 265. cikk 3. albek.

Bármely természetes vagy jogi személy az előző bekezdésekben foglalt feltételek mellett panasszal fordulhat az Európai Unió Bíróságához, ha az Unió valamely intézménye, szerve vagy hivatala elmulasztott valamely neki címzendő jogi aktust — az **ajánlások és vélemények kivételével** — meghozni.

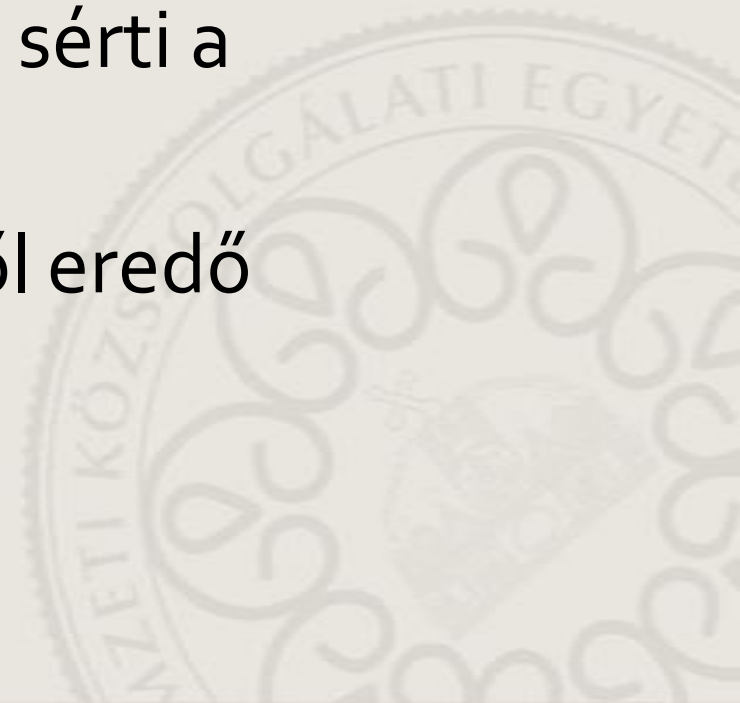
II. Mulasztási per

- természetes, illetve jogi személy
- csak az Unió vmely intézménye, szerve, hivatala által
- neki címzendő jogi aktus meghozatalának elmulasztását kifogásolhatja
- neki címzendő: minden olyan jogi aktus, amely a magánfelek jogállását közvetlenül befolyásolja, illetve közvetlenül és személyesen érintették volna őket

II. Mulasztási per

Peres szakasz

- a felpereseknek bizonyítani kell, hogy az uniós intézmény mulasztása sérti a Szerződéseket
- az uniós jog rendelkezéséből eredő kötelezettség megszegése

II. Mulasztási per

EUMSZ 266. cikk

Az az intézmény, szerv vagy hivatal, amelynek aktusait az Európai Unió Bírósága semmisnek nyilvánította, vagy amelynek mulasztását az Európai Unió Bírósága a Szerződésekkel ellentétesnek nyilvánította, köteles megtenni az Európai Unió Bírósága ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket.